

ΤΟ ΚΟΡΙΤΣΙ ΤΟΥ ΑΟΥΣΒΙΤΣ

Άουσβιτς 1943. Αριθμός κρατουμένου 26946. Όνομα: Czeslawa Kwoka. Το 14χρονο κορίτσι κοιτάζει σαστισμένο τον φωτογραφικό φακό. Λίγα λεπτά πριν, την είχε ξυλοκοπήσει με μια μεταλλική ράβδο η Γερμανίδα φύλακας, επειδή δε μιλούσε γερμανικά. Το σκισμένο χείλος μαρτυρά όσα συνέβησαν. Τα μαδημένα μαλλιά της είναι ένα ακόμα πειστήριο της κακοποίησης από τους ναζιστές δεσμοφύλακες που δεν έκαναν εξαιρέσεις ούτε στα παιδιά.

Cwaslava Kwoka

ΔΗΜΗΤΡΑ
ΚΛΕΦΤΑΚΗ,
μαθήτρια Γ'
Γυμνασίου

<ΧΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ>

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το διήγημα *Το κορίτσι του Άουσβιτς* έγραψε η μαθήτρια της Γ΄ Γυμνασίου *Δήμητρα Κλεφτάκη* στο πλαίσιο της διαθεματικής εργασίας **ΧΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ**. Το κείμενο βασίστηκε σε πραγματικό ιστορικό γεγονός, στη μελέτη πηγών και προφορικών μαρτυριών. Δείτε περισσότερες πληροφορίες στον υπερσύνδεσμο [Το κορίτσι του Άουσβιτς](#).

Το κείμενο εικονογραφείται με σκίτσα από το βιβλίο των Άρι Φόλμαν και Νταβίντ Πολόνσκι, *Το ημερολόγιο της Άννας Φρανκ Graphic Diary* των εκδόσεων ΠΑΤΑΚΗ (2017).

[Άμα τελειώσει ο πόλεμος \(τραγούδι\)](#)

Δεκέμβριος 1942

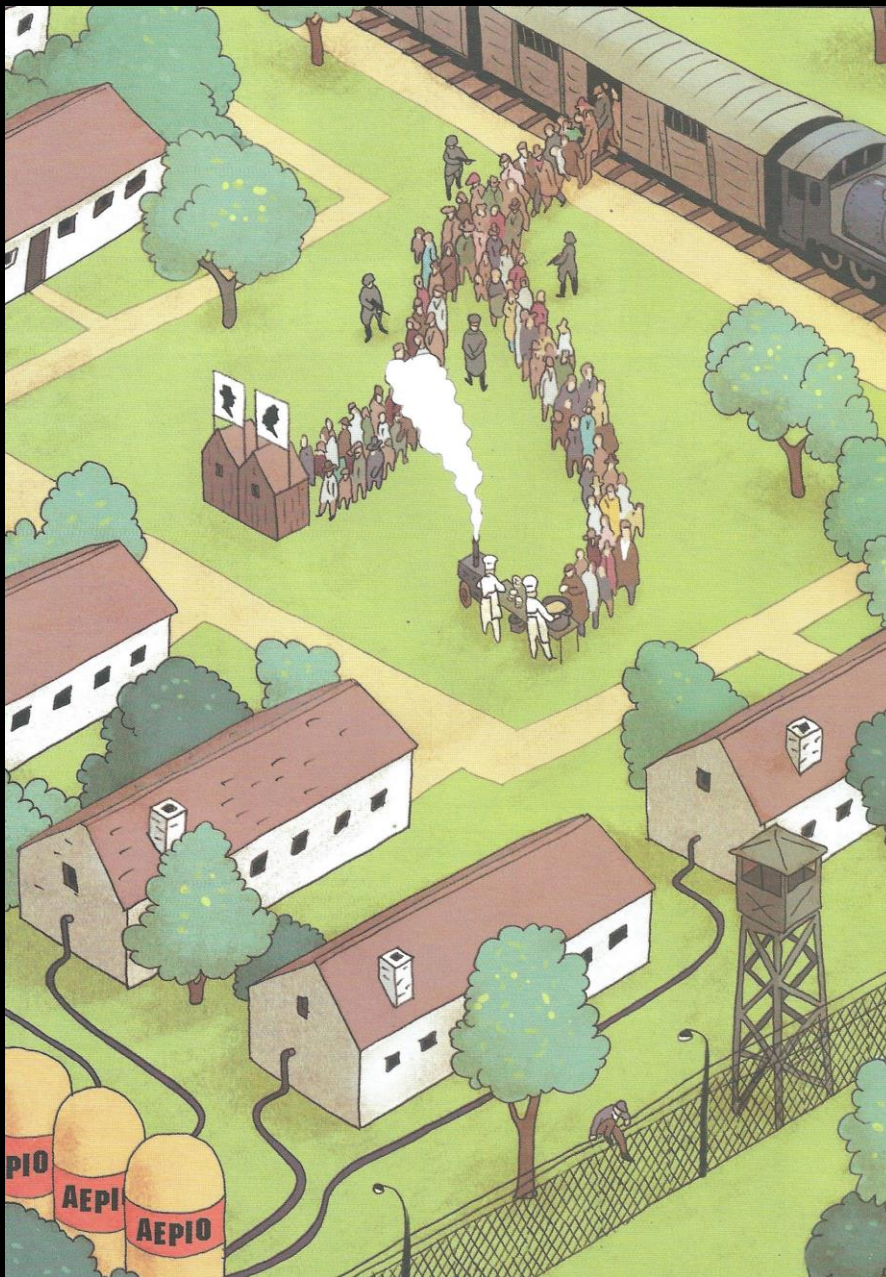
Μέσα στο τρένο επικρατεί απόλυτη ησυχία. Είναι τόσο ήσυχα, που μπορώ να ακούσω ακόμα και την καρδιά των υπολοίπων να χτυπά με γρήγορους ρυθμούς. Στο τρένο υπάρχουν μόνο γυναίκες. Η μητέρα μου φαίνεται τρομαγμένη, ένα δάκρυ κυλάει απ' το μάτι της και στάζει στα μάγουλα της. Υπάρχουν παιδιά τα οποία με κοιτάζουν με απορία, άλλα κλαίνε, άλλα κοιτάνε έξω απ' το παράθυρο και απορούν. Κρατάω το χέρι της μητέρας μου, δε θέλω να το αφήσω. Δεν ξέρω καν που μας πάνε. Ήρθαν κάτι Γερμανοί στο σπίτι μας στην Πολωνία,

μας βούτηξαν εμένα και τη μητέρα μου και μας έχωσαν μέσα σ' αυτό το τρένο.

Ένα παιδάκι ζήτησε φαγητό απ' τον Γερμανό αξιωματούχο, αλλά εκείνος το έσπρωξε και του γύρισε πλάτη. Δεν καταλαβαίνω τι λένε, δεν ξέρουμε γερμανικά. Η κατάσταση είναι άθλια. Επικρατεί συνωστισμός, ο χώρος μυρίζει απαίσια και κάνει κρύο. Έπρεπε να περιμένουμε πέντε ολόκληρες μέρες μέσα στο τρένο, ώσπου να φτάσουμε σε να τεράστιο χώρο, ο οποίος έμοιαζε με τεράστιο λιβάδι. Υπήρχαν τρία στρατόπεδα και πολλά συρματοπλέγματα. Στην είσοδο υπάρχει μια ταμπέλα που λέει **“arbeit macht frei”**, αλλά δεν ξέρω τι σημαίνει.

Το μέρος αυτό δε μου αρέσει καθόλου. Η μητέρα μου έχει σκυμμένο το κεφάλι της και με κρατάει σφιχτά. Ένας Γερμανός αξιωματούχος με τραβάει και με παίρνει μακριά απ' τη μητέρα μου. Εγώ αρχίζω να κλαίω, αλλά δε με λυπάται. Μαζί μου, άλλα πολλά παιδιά. Μας πάνε σε έναν χώρο και εκεί μας δίνουν να φορέσουμε ριγέ ρούχα. Όλοι θα φορούσαμε τα ίδια. Πριν προλάβω να καταλάβω τι μου συμβαίνει, ένας αξιωματούχος με βάρβαρο τρόπο, με τραβάει προς το μέρος του και μου χαράζει έναν αριθμό στο αριστερό μου χέρι. **Ο αριθμός ήταν "26946"**. Εγώ πονάω και κλαίω. Με κοιτάει και σπίθες πετάγονται απ' τα μάτια του. Βλέπω παιδιά να πέφτουν κάτω απ' τον πόνο και να κλαίνε σαν και μένα. Αλλά κανείς δε μας λυπάται. Κανείς δε μας κοιτάει στα μάτια έστω με τόση δα αξιοπρέπεια. Ένας Γερμανός μιλάει, αλλά εγώ δεν τον καταλαβαίνω. Μας πετάνε κάτι παπούτσια για να φορέσουμε. Είναι πολύ μικρά και στενά τα δικά μου. Με δυσκολία περπατάω. Επικρατεί για άλλη μια φορά ησυχία. Η ησυχία όμως γίνεται ξαφνικά ουρλιαχτό και μετά κλάμα. Φόβος με κυριεύει. Γυρίζω στα αριστερά μου και βλέπω ένα μικρό παιδάκι να το χτυπάει κάποιος αξιωματούχος. Το παιδάκι πέθαινε στον πόνο. Κυριολεκτικά. Τα ρούχα του είχαν ματώσει. Μετά από πολύ ξύλο, αποφασίζει ο Γερμανός αξιωματούχος να το αφήσει στο έλεος, κάτω στο πάτωμα. Παραξενεύομαι. Κανείς δεν πάει να το βοηθήσει. Κανένα παιδί δεν το κοιτάει όπως εγώ. Θέλω να πάω να το βοηθήσω, αλλά ξέρω πως δεν είναι καλή ιδέα. Ξαφνικά, ακούγονται οι φωνές των αξιωματούχων. Μας παίρνουν απ' το δωμάτιο και μας πάνε στους κοιτώνες μας. Περπατάμε σε σειρά, με δύο στρατιώτες πίσω μας και άλλους δύο μπροστά. Κοιτώ με την άκρη του ματιού μου, θέλοντας να καταλάβω που είμαι. Το μέρος είναι αισχρό. Όσπου φτάσαμε έξω από μια παλιά σκουριασμένη πόρτα.

Ένας απ' τους στρατιώτες βγάζει ένα κλειδί και ξεκλειδώνει την πόρτα. Με πολύ άσχημο τόνο στη φωνή του, μας προστάζει να μπούμε μέσα. Μας κοιτάζει έναν έναν στα μάτια και ύστερα φεύγει και κλειδώνει την πόρτα. Κάνει πολύ κρύο. Δεν υπάρχουν καν παράθυρα. Μόνο 36 ξύλινες κουκέτες και ένας κουβάς. Το μέρος μυρίζει πολύ άσχημα. Αρχίζω και τρέμω. Τα μάτια μου δακρύζουν. Κάθομαι πάνω σε μια κουκέτα. Επικρατεί φασαρία. Κάποια παιδιά κλαίνε, κάποια φωνάζουν, κάποια είναι χτυπημένα, πονεμένα. Νιώθω ένα άγγιγμα στο χέρι μου. Κοιτάζω δεξιά μου και βλέπω ένα κοριτσάκι να που πιάνει το χέρι.

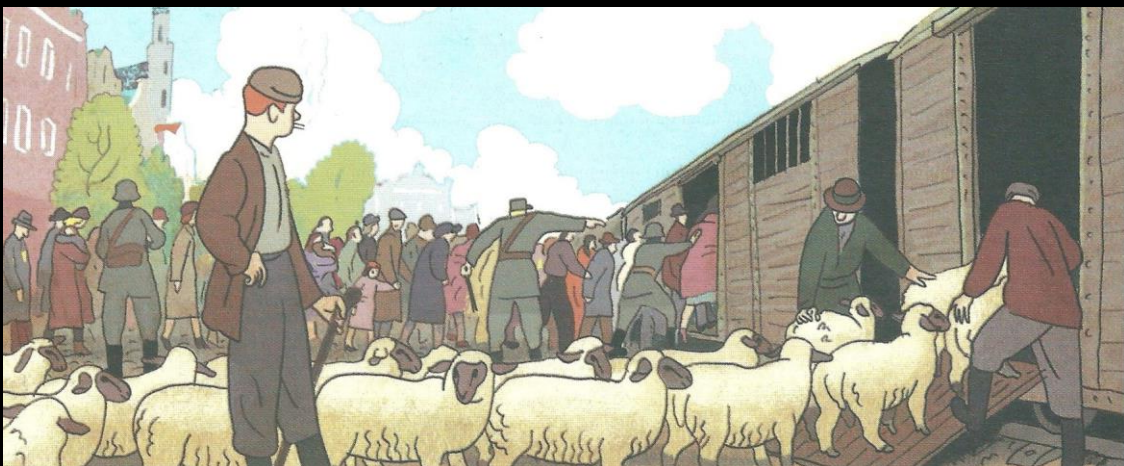
-Cześć (γεια) μου λέει.

Εγώ δεν της απαντάω. Την κοιτάω στα μάτια.

-Είσαι και συ απ' την Πολωνία έτσι; μου λέει.

-Ναι, πού το ξέρεις;

-Μένω δίπλα απ' το σπίτι σου. Σε είδα όταν σε έβαζαν στο τρένο.

-Πόσο χρόνων είσαι;

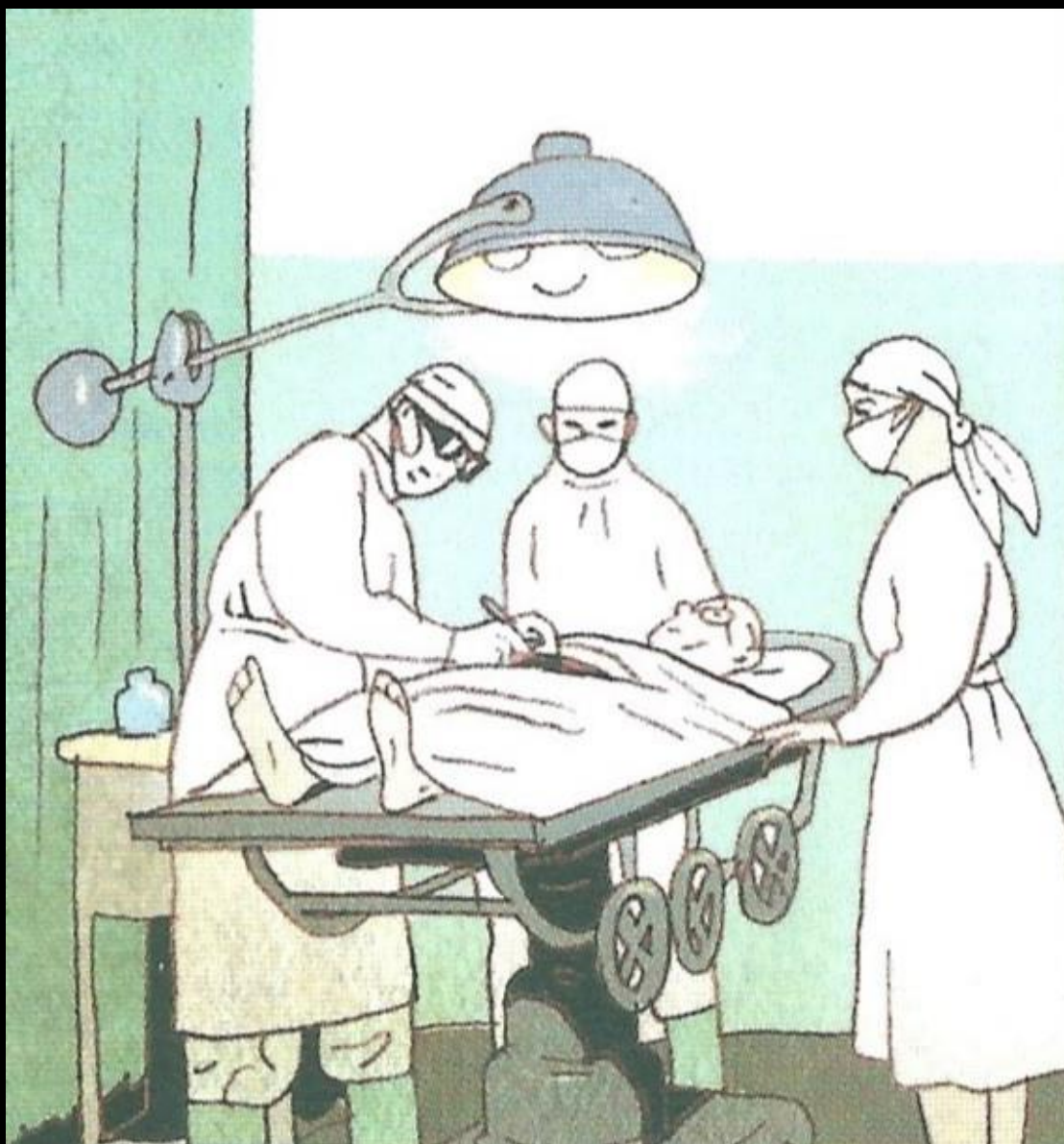
-Είμαι 15.

Αυτή ήταν η συζήτηση μας. Μετά ακούστηκαν σειρήνες και μας διέκοψαν. Ήταν η ώρα του φαγητού. Μέσα στη βαβούρα που επικρατούσε, προσπαθούσα να μη τη χάσω απ' τα μάτια μου. Ήταν η φίλη μου. Τρέχω, προσπαθώντας να τη φτάσω. Απ' τη βιασύνη μου, πέφτω πάνω σε έναν αξιωματικό, ο οποίος με ρίχνει κάτω. Σηκώνω σιγά σιγά το κεφάλι μου, να δω τι έγινε. Σηκώνοντάς το, αντικρίζω τον θυμωμένο Γερμανό. Με σηκώνει απ' τον ώμο. Εγώ πονάω και βγάζω κραυγές. Με παίρνει απ' το μαλλί και με βάζει μέσα στον κοιτώνα. Δεν έχουν περάσει ούτε 10 λεπτά. Δεν έχω να φορέσω κάτι πάνω μου, δεν υπάρχει μόνωση. Προσπαθώ να ζεστάνω τα χέρια μου, τα οποία έχουν γίνει κρύσταλλος και δεν τα νιώθω πια. Η μύτη μου έχει γίνει κόκκινη και αρχίζει και ματώνει. Ακούω κραυγές απ' το διπλανό δωμάτιο. Οι κραυγές όλο και δυναμώνουν, όλο και με τρομάζουν. Οι κραυγές γίνονται κλάματα. Βάζω τα χέρια στα αυτιά μου και κλείνω τα μάτια μου, αλλά συνεχίζω να ακούω τα κλάματα. Η καρδιά μου χτυπάει δυνατά. Το θάρρος με κυριεύει και αποφασίζω να βγω απ' το δωμάτιο και να πάω να δω τι συμβαίνει. Προσπαθώ να ανοίξω την πόρτα, αλλά έχει σφηνώσει. Βάζω λίγο παραπάνω δύναμη και καταφέρνω να βγω έξω. Περπατάω όσο πιο αθόρυβα μπορώ. Τα ουρλιαχτά γίνονται όλο και πιο έντονα. Υπάρχει μια ανοιχτή πόρτα. Από εκεί έρχονται οι κραυγές. Θέλω τόσο πολύ να μπω μέσα να δω τι συμβαίνει. Για άλλη μια φορά, παίρνω μια βαθιά ανάσα και καταφέρνω να ανοίξω λίγο περισσότερο την πόρτα. Μου κόβεται η ανάσα. Αρχίζω και τρέμω όλο και περισσότερο. Το θέαμα με πονάει. Στο πάτωμα υπάρχουν τούφες από μαλλιά παιδιών. Αυτό κάνουν. Μαδάνε τα μαλλιά των παιδιών.

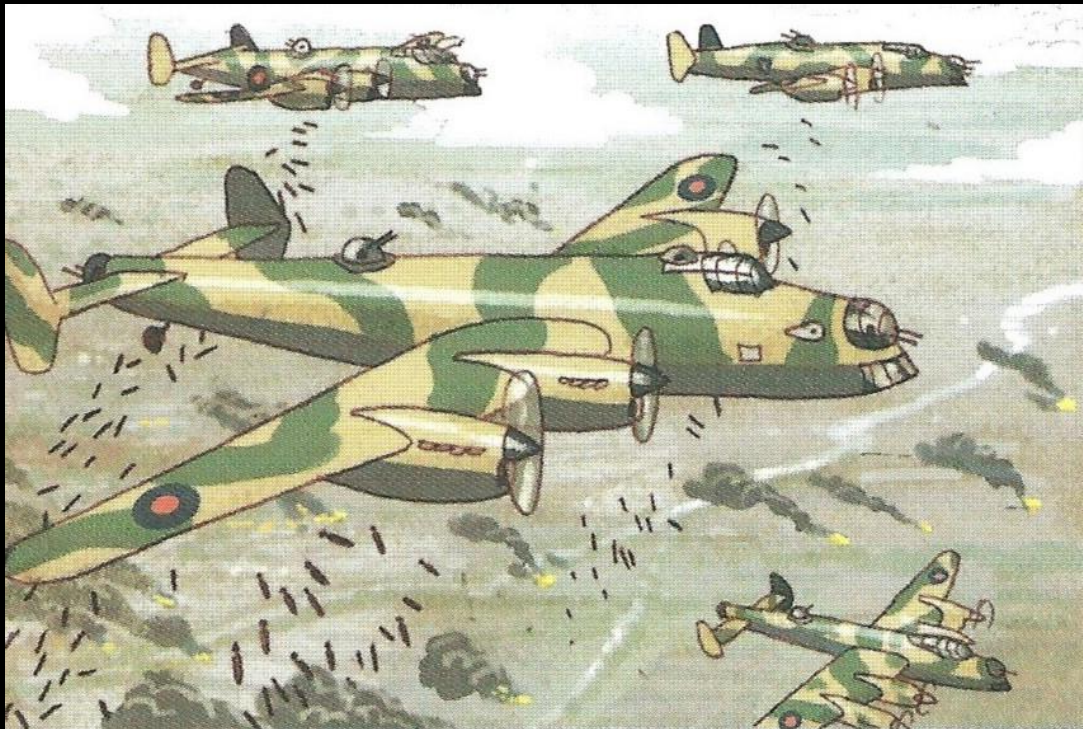
Τρέχω και επιστρέφω στον κοιτώνα μου. Μόνο που στον κοιτώνα δεν ήμουν μόνη. Ήταν και ένας Γερμανός. Με κοιτάει στα μάτια, σα να είναι έτοιμος να με πνίξει. Δεν αναπνέω. Κάθομαι και τον κοιτάω. Τα μάτια μου αρχίζουν και γουρλώνουν, όταν έρχεται προς το μέρος μου και με σέρνει απ' το μαλλί σε ένα διπλανό δωμάτιο. Με πετάει στο πάτωμα και φέρνει δυο μαστίγια. Αρχίζω και βαριανασαίνω. Δεν μπορώ να ξεφύγω. Μου βγάζει την μπλούζα και αρχίζει και με χτυπάει στην πλάτη. Στην προσπάθεια μου να ξεφύγω, κουνάω το κεφάλι μου, με αποτέλεσμα να τη φάω στο πρόσωπο. Τώρα πια το πρόσωπο ματώνει. Δεν τον νοιάζει. Συνεχίζει χωρίς έλεος να με βαράει. Και να ματώνω όλο και περισσότερο. Μόλις ξαναχτυπάνε οι σειρήνες, φαίνεται πως για κάποιο λόγο φοβήθηκε και τα τοποθέτησε στη θέση τους. Με τραβάει απ' το χέρι, με σηκώνει και με πετάει έξω απ' το δωμάτιο. Έτσι πέρασαν και οι επόμενοι δύο μήνες. Χωρίς δείγμα ελέους. Χωρίς αξιοπρέπεια. Χωρίς συμπόνια. Οι δυνάμεις μου εξαντλούνται.

Έχω να δω τη μητέρα μου δύο ολόκληρους μήνες. Δεν ξέρω αν ζει ή αν πέθανε. Αν την κρατάνε φυλακισμένη ή αν την έχουν δολοφονήσει. Είμαι πεινασμένη. Αλλά δεν τρώω. Το φαγητό μας είναι νερωμένο σούπα με σάπια λαχανικά, λίγο ψωμί, μαργαρίνη και κάποιες φορές τσάι. Όλοι μας είμαστε εξασθενημένοι απ' την αφυδάτωση και την πείνα. Κάθε μέρα πεθαίνουν τουλάχιστον 10 παιδιά απ' τις μολυσματικές ασθένειες. Κοιμόταν στην κουκέτα πάνω απ' τη δικιά μου. Η Ανκα, η φίλη μου απ' την Πολωνία, φαίνεται να είναι πολύ καλό κορίτσι. Κοιμόμαστε στην ίδια κουκέτα.

Κάθε βράδυ μοιραζόμαστε τα όνειρά μας. Θέλουμε και οι δυο να γίνουμε γιατροί. Έτσι είχα την ιδέα μόλις και αν βγούμε από εδώ να φτιάξουμε το δικό μας ιατρείο. Θα φροντίζαμε τους ανθρώπους και δε θα αφήναμε κανέναν να πεθάνει ή να αρρωστήσει. Και εκείνη συμφώνησε.

Της είπα επίσης πως θα ήθελα να μην υπάρχει πόλεμος στον πλανήτη,

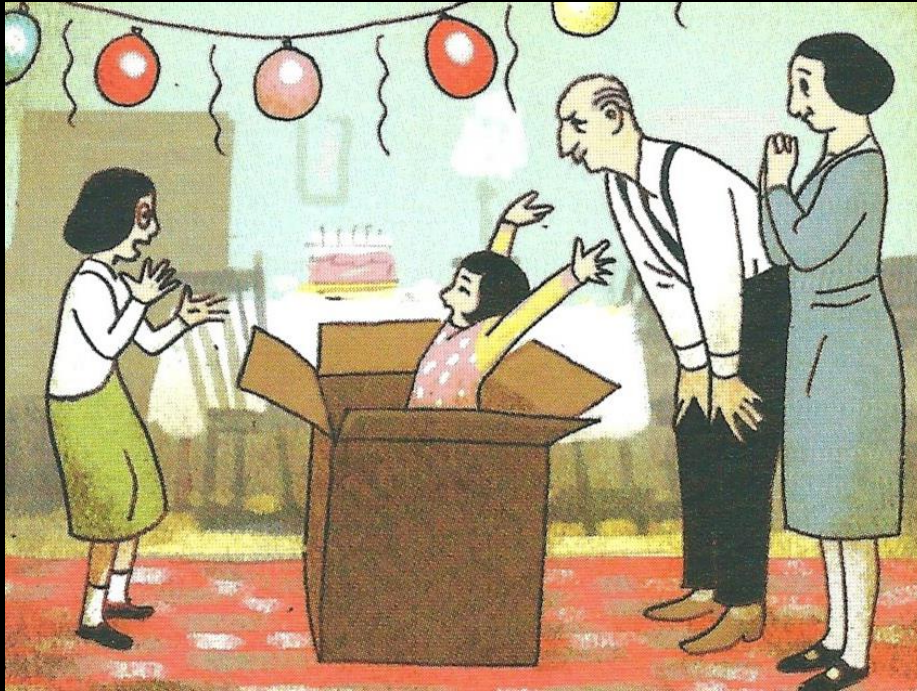

να μη σκοτώνονται κάθε δευτερόλεπτο άνθρωποι.

Να είμαστε όλοι αγαπημένοι.

Όταν πάμε να κοιμηθούμε, της πιάνω το χέρι. Νιώθω ασφάλεια έτσι. Εκείνη μου την έχει εξασφαλίσει. Είναι η μεγάλη μου αδερφή. Και δε θα αφήσω κανέναν να της κάνει κακό.

Σήμερα ξύπνησα μόνη μου. Δεν ήταν η Ανκα δίπλα μου, όπως συνήθως. Προσπαθώ να τη βρω, έχω πάει στα μέρη που συχνάζουμε, αλλά πουθενά εκείνη. Βγαίνω έξω. Προσπαθώ να την εντοπίσω. Τη βρήκα. Αλλά δεν είναι μόνη της. Ένας Γερμανός της σφίγγει το λαιμό με το χέρι του. Η Ανκα κλαίει και ουρλιάζει. Δεν τη λυπάται. Σιγά σιγά όλα τα παιδιά εξαφανίζονται απ' το προαύλιο. Έχω μείνει σχεδόν μόνο εγώ έξω. Ο ουρανός σιγά σιγά μαυρίζει. Το πουλιά παύουν να κελαηδούν. Ο ήλιος εξαφανίζεται. Σηκώνει αεράκι. Και ακούγεται ένας πυροβολισμός.

Βλέπω την Ανκα να πέφτει αργά στο πάτωμα. Δεν κουνιέται. Ο Γερμανός την κλωτσάει. Βλέπει πως δεν έχει τις αισθήσεις της, πως δεν αναπνέει και φεύγει. Βουβά ουρλιαχτά. Τα πουλιά πετάνε τρομαγμένα απ' τα δέντρα. Δάκρυα κυλάνε απ' τα μάτια μου. Στάζουν κάτω στο πάτωμα. Σκύβω κάτω. Μου φαίνεται ψέμα όλο αυτό. Τρέχω πάνω της, της πιάνω το κεφάλι και προσπαθώ να τη συνεφέρω. Φιλάω το κεφάλι της και αγκαλιάζω το άψυχο σώμα της. Το κλάμα δυναμώνει. Αρχίζει και βρέχει. Εμένα δε με νοιάζει. Δεν έχω σηκώσει το κεφάλι μου από πάνω της. Συνεχίζω να θρηνώ. Τα ρούχα μου έχουν γίνει μούσκεμα. Το σώμα μου αρχίζει και τρέμει. Νιώθω κάποιον να με τραβάει. Ο Γερμανός αξιωματούχος με σηκώνει απ' το πάτωμα και με σπρώχνει να μπω μέσα. Τα μάτια μου καρφωμένα στη φίλη μου. Κάποιος άλλος Γερμανός την παίρνει από κάτω και την πετάει σε έναν χώρο λίγο πιο πέρα. Όλα αυτά είναι ψέμα. Είμαι σίγουρη. Δε γίνεται να συμβαίνει αυτό σε μένα. Το βράδυ δεν μπόρεσα να κλείσω μάτι. Σήμερα σηκώθηκα με την ελπίδα πως ξημέρωσε μια καινούρια μέρα, πως θα σηκωθώ και θα δω την Ανκα στον διάδρομο. Οι προσδοκίες μου όμως είναι πολύ ψηλά. Τα μάτια μου είναι πρησμένα και μαύρα απ' το κλάμα. Το πρόσωπό μου γεμάτο γρατζουνιές από το μαστίγωμα. Τα χέρια μου ματωμένα. Τα ρούχα μου μούσκεμα. Δεν είχα αλλαξιά. Το σώμα μου έχει παγώσει. Είμαι εξαντλημένη. Περπατάω δίπλα απ' τα τζάμια. Κοιτάω έξω. Προσπαθώ να ξεχαστώ. Ένας Γερμανός φύλακας σέρνει μια γυναίκα στο πάτωμα. Το πρόσωπό της είναι οικείο. Είναι μακριά, δεν μπορώ να καταλάβω πώς μοιάζει. Όταν όμως συνειδητοποιώ πως είναι η μητέρα μου, η καρδιά μου αρχίζει να χτυπάει γρηγορότερα απ' ό,τι συνήθως. Νιώθω πως χάνω τις αισθήσεις μου. Τρέχω να ρωτήσω κάποιον που ξέρει τι συνέβη. «Μολυσμένη ένεση» μού λένε.

Νιώθω πως όλα γυρίζουν. Καταρρέω και πέφτω στο πάτωμα. Ανοίγοντας τα μάτια μου, μετά από αρκετή ώρα, βλέπω μια Γερμανίδα φύλακα που με κοιτάει και με χτυπάει στο πρόσωπο, για να συνέλθω. Με ρωτάει κάτι στα γερμανικά, αλλά δεν ξέρω να της απαντήσω. Εκείνη τσαντίζεται. Μου επαναλαμβάνει την ερώτηση υψώνοντας τον τόνο της φωνής της. Θέλω να βάλω τα κλάματα. Βγάζει απ' την τσέπη της τη μεταλλική της ράβδο και αρχίζει και με χτυπάει στα χείλη. Εκείνα ματώνουν. Με κοιτάει αγριεμένα και με στέλνει σε ένα δωμάτιο. Μέσα στο δωμάτιο είναι ένας κύριος με μια φωτογραφική μηχανή. Μου φαίνεται πολύ καλός. Μου γνέφει να τον πλησιάσω. Δεν τον φοβάμαι. Μου χαμογελάει. Καιρό έχω να δω κάποιον να μου χαμογελάει. Μου μιλάει γερμανικά. Του κουνάω το κεφάλι πως δεν καταλαβαίνω. Γελάει και με χαϊδεύει. Μου δείχνει το σκαμπό και μου λέει να κάτσω. «Πολωνικά μιλάς;» μου λέει. «Ναι» του απαντώ. «Πρέπει να σε βγάλω φωτογραφίες. Με λένε Βίλχελμ Μπρασέ και είμαι φωτογράφος. Μη με φοβάσαι. Είμαι ο μόνος που δε θέλει το κακό σου». Δεν μπορούσα να αρθρώσω λέξη. Έτσουζαν τα χείλη μου. Μάτωναν. Το ίδιο και οι χαρακιές απ' το μαστίγωμα. Πέρασε άλλος ένας μήνας έτσι. Οι κακουχίες ήταν όλο και περισσότερες, όλο και σκληρότερες. Δεν μπορούσα να αντέξω άλλο. Ο καιρός γινόταν όλο και πιο κρύος. Αρρώστησα μια μέρα. Τα ρούχα έχουν κολλήσει πάνω μου. Το σώμα μου είναι μούσκεμα. Είμαι ακόμα πιο σκελετωμένη. Έχω να φάω μέρες. Δεν αντέχω άλλο. Δεν μπορώ να καταλάβω γιατί μου φέρονται έτσι. Γιατί είμαι εδώ. Γιατί τα περνάω όλα αυτά. Μου αξίζουν; Ή μάλλον μας αξίζουν; Έχουμε κάνει κάτι;

Η διαφορετικότητα είναι που μας οδήγησε εδώ πέρα;

Κι αν όλοι ήμασταν ίδιοι; Θα άλλαζε κάτι στον κόσμο;

Έλιε μου σε παρακαλώ, βοήθα μας εμάς τους προδομένους.

(Στις 12 Μαρτίου το 1943 η Czesława Kwoka θανατώθηκε μαζί με άλλα παιδιά)

«Άουσβιτς»

Έτσι το 'λεγαν κάποτε. Κι ήταν

Μια φάμπρικα παραγωγής στάχτης

Με πρώτη ύλη τον άνθρωπο.

M. ΛΟΥΝΤΕΜΗΣ